

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 14. De Pœnitentiæ Sacramento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

Sacrificium atque adeò non minus pro defunctis offerri queat, quàm Judas Machabæus olim 2. Mach. 12. Sacrificium pro defunctis offerri jussit. Contrarium tamen hodie passim affirmant Hæretici.

XIII. Decimum tertium dogma est, missas privatas, in quibus solus sacerdos communicat, licitè & laudabiliter à pluribus Sacerdotibus eodem die celebrari; si enim ex veteri Ecclesiæ usu, & ipsa ratione Sacrificii probatur, si enim antiqua Sacrificia plura eodem die & loco offerre licebat, quidni multò magis Sacrificium hoc à Solis Sacerdotibus sæpius in die celebrari queat? Negant tamen eas licitas esse Kemnitius, & passim moderni Hæretici.

XIV. Decimum quartum dogma est, Missam neque in vulgari lingua celebrandam, neque quoad omnia clara voce pronunciandam; cum non sit primariò ad Populum instruendam, sed ad Deum colendum, variæque dona ab eo impetranda instituta; atque adeò necesse non sit, ut Populus omnia verba intelligat; sed potiùs reverentiam Mysterii debeat aliqua submissè dici, & non sæpius ad aures vulgi efferri, ut S. Basiliius l. de Spir. S. c. 27. monet. Contradiciunt tamen constanter Lutherani, passim in vulgari lingua totam missam clara voce legentes.

XV. Decimum Sextum dogma est, Cæremonias in Sacrificio missæ adhiberi solitas, & pias, & utiles, ac laudabiles esse, uti fusè de singulis tum ex antiqua consuetudine, tum ex variis testimoniis probat Bellarminus l. 6. c. 14. & seq. Execrantur tamen has ferè omnes Cæremonias Calvinistæ cum suo Authore. Lutherus verò missam tantò magis Christianam esse ait, quò simplicior, id est, similiorem missæ Christi, carentem vestium, gestuum, cantuum &c. apparatu.

§. XIV.

De Pœnitentiæ Sacramento.

I. De hac Catholica fides sequentia proponit dogmata, primum est, Pœnitentiam in lege gratiæ signis externis manifestatam, accedente verbo Absolutionis esse verum & prodictum Sacramentum; uti tum ex illis Christi verbis

Jo. 20.

Jo. 20. Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt: tum ex SS. Patrum baptismum conferentium testimonio: tum ex Concilio Tridentino Sess. 14. can. 1. & universalis Ecclesiae sensu colligitur. Negarunt tamen hoc Sacramentum primi Montanistae, Novatiani, & tandem Zwinglius, & Calvinus.

II. Secundum dogma est, Sacramentum Poenitentiae à Sacramento Baptismi verè distinctum esse; uti tum à circumcissione, quae erat figura baptismi nostri, & non est medium pro peccatis post circumcissionem commissam, ex scriptura & SS. Patribus hoc sacramentum secundum naufragiam tabulam vocantibus: tum ex Concilio Tridentino definitione Sess. 14. can. 2. colligitur. Huic tamen contraria est haeresis Lutheri, Melancthonis, & negantium id esse distinctum.

III. Tertium dogma est, tres duntaxat esse poenitentiales poenitentiae, scilicet, Contritionem, Confessionem, & Satisfactionem, uti tum ex Concilio Tridentino Sess. 4. can. 4. tum ex communi SS. PP. sensu habetur. Repugnat tamen imprimis Calvinistae terrorem à lege inculcatam, quae solutionis beneficium requirunt; deinde Lutheri, qui solam, quâ quis credat, peccata sibi ex Evangelii poenitione remitti, exigentes.

IV. Quartum dogma est, Contritionem, quae poenitentia de peccato commisso, conjunctus cum poenitentia de cetero non peccandi, esse necessarium ad satisfactionem poenitentiae, vereque remittere peccata cum confessione, etiam si tantum ex timore poenitentiae infernalis, aut poenitentiae spe procedat: si verò caritate formatus sit, confessionem peccata remittere; uti tum ex SS. Patribus, tum ex Concilio Tridentino Sess. 14. can. 2. colligitur. Contra hanc tamen doctrinam pugnant Lutherus, Melancthonius, & Calvinus negantes confessionem esse necessarium remissionis peccatorum.

V. Quintum dogma, Confessionem Sacramentalem Christo Institutam, verè ad salutem jure divinam esse, uti fusissimè Bellarminus l. 3. ex Evangelio, Conciliis & SS. Patribus per duodecim saecula probant, tamen hujus confessionis necessitatem negant.

Novatiani, Audiani, Wiclefus, & novissimè Calvinistæ & Lutherani, asserentes, non esse necessariam omnium peccatorum gravium, & circumstantiarum explicationem.

VI. Sextum dogma est, remissâ culpâ, non semper simul etiam omnem poenam remitti, atque adeo meritò à Sacerdotibus Sacramentalem poenitentiam imponi; uti tum ex Concilio Tridentino can. 13. 14. & 15. tum ex SS. Patribus fuscè à Bellarmino c. 9. cc. probatur. Negant tamen hanc partem Sacramenti Poenitentiae esse necessariam Lutherus, Calvinus, & passim moderni Hæretici, asserentes ejusmodi satisfactiones inventum Pontificium esse, per quas Evangelium obscuratur, & doctrina traditionum humanarum amplificetur.

VII. Septimum dogma est, dari in Ecclesia thesaurum indulgentiarum, cujus dispensatio summo Pontifici sit concessa; uti tum ex Conciliis, tum ex natura Reipublicæ Christianæ, in qua semper dispensatio bonorum communium ad superiorem pertinet. Oppugnârunt autem has indulgentias Waldenses, Wiclef, Hussitæ, Lutherus, Calvinus, & alii.

§. XV.

De Sacramentis Extremæ Unctionis, Ordinis, & Matrimonii.

I. De his sequentia dogmata proponit Catholica fides. Primum est, extremam unctionem esse verum Sacramentum novæ legis: sic enim ex Jacobi c. 5. Concilio Tridentino Sess. 14. can. 1. colligitur. Rejiciunt tamen hoc Sacramentum Waldenses, Albigenes, Wiclef, Lutherus, Calvinus, & eorum Assesores.

II. Secundum dogma est, etiam Ordinationem esse verum Sacramentum, uti S. Paulus indicavit, dum Timotheum 1. c. 4. adhortans ait: *Noli negligere gratiam, quæ lata est tibi cum impositione manuum.* Negant hoc Sacramentum Lutherus, Illyricus, Kemnitius, & alii.

III. Tertium dogma est, Sacramentum Matrimonii tritè verum esse Sacramentum, uti colligitur tum ex S. scriptura Eph. 5. *Sacramentum hoc magnum est, ego autem*
N
disco